

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата):

Декан:

(проф.д-р Стоян Маринов)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “АДМИНИСТРАТИВНА КУЛТУРА И ЕТИКА”;

ЗА СПЕЦ: „Съдебна администрация“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Стоянка Георгиева)
2.
(доц. д-р Николета Михалева)
3.
(гл.ас. д-р Силвия Димитрова)

Ръководител катедра:
„Управление и администрация“ (доц. д-р Добрин Добрев)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина разкрива публичната природа на административната култура и етика. В разработването на дисциплината се съчетават предимствата на два противоположни научни подхода – историческия и теоретическия. В резултат на това студентите се запознаят както с генезиса на публичната сфера от началото на Новото време, така и с механизмите на нейното перманентно възпроизводство във всеки момент от настоящето и бъдещето.

Курсът по „Административна култура и етика“ предлага знания, които разширяват и задълбочават теоретичните и практически умения на студентите да се ориентират в сложните и динамични административни и властови отношения в глобалния свят. Целта е стимулиране на цялостната ориентация на административната дейност към предоставяне на качествени услуги на гражданите, както и формиране на способности за по-ефективна адаптация на държавните служители към стандартите за работа на „новата публична администрация“ – ориентирана към клиента, резултата, ценностите.

Целта на курса е да организира и разшири знанията на студентите за променените очаквания за социалната роля на „публичния администратор“, който едновременно трябва да бъде: медиатор (посредник) между частни, групови и обществени интереси; агент на държавни интереси; гарант на обществото за интересите на бъдещите поколения.

Успешно завършилите курса студенти ще могат:

- да определят и обосновават необходимостта от административна етика в дейността на публичната администрация;
- да бъдат гарант на обществен интерес, като вземат обективни решения без да се влияят от личните си интереси, начин на мислене или мнение;
- да насърчават личната отговорност и личния пример;
- да демонстрират прозрачност в работата си и критично отношение към негативните практики чрез използване на механизмите за деклариране на възникнали конфликти на интереси;
- да изграждат организационна култура, съответстваща на промененото разбиране за администрирането, което трябва да бъде едновременно институция, услуга и човешко отношение;
- да съдействат за провеждането на ефективна антикорупционна политика.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	Тема 1. Културата като универсална характеристика на човешката същност	2	2	
1.1.	Същност на понятието „култура“			
1.2.	Основни теории за културата			
1.3.	Култура, субкултура и контракултура			
1.4.	Култура и цивилизация			
1.5.	Идеята за „добро управление“ в историко-културен контекст			
	Тема 2. Административната култура като специфично прояв-	2	2	

ление на организационната култура				
2.1.	Организацията като културен обект. Специфика на понятията „култура“ и „организационна култура“			
2.2.	Видове социални умения. Професионалните предизвикателства пред „културмейкърите“			
2.3.	Етапи в еволюцията на идеите за организационната култура			
Тема 3. Форми и функции на организационната култура		2	2	
3.1	Организация, бюрокрация, организационна култура			
3.2.	Инструментален и символен подход към организационната култура. Сила, проникване и насоченост на културата			
3.3.	Функции на организационната култура			
3.4.	Съдържание на културата. Културните индикатори			
3.5.	Организационен „нарцисизъм“ и организационно загниване			
Тема 4. Характеристика на културалните форми в организацията		2	2	
4.1.	Организационен език и конвенционална мъдрост			
4.2.	Митовете, символите, героите, ритуалите, артефактите и нормите			
4.3.	Организационният климат			
Тема 5. Професионалната култура на администратора		4	2	
5.1.	Промяна на парадигмите в публичната администрация			
5.2.	Администрацията и гражданинът. Култура на диалога в дейността на администрацията. Култура на участието			
5.3.	„Виртуалната администрация“ и нейната култура. Административен капацитет			
5.4.	Стратегии на промяната. Примерен алгоритъм за промяна на административната култура			
5.5.	Стратегически принципи при предоставянето на административни услуги в България. Стандарти за добро административно обслужване			
Тема 6. Комуникативна култура на администратора		4	4	
6.1.	Етикет и протокол. Държавен церемониал. Представителни елементи на протоколно-церемониалната дейност			
6.2.	Етикет и протокол при вербална комуникация			
6.3.	Етикет и протокол при невербална комуникация			
6.4.	Комуникационни техники за взаимодействие на държавния служител с медиите. Масмедийни ефекти: дневният ред на обществото и общественото мнение			
Тема 7. Управление на културните различия		2	6	
7.1.	Глобализация и културна идентичност. Интеркултурност и интеркултурно взаимодействие			
7.2.	Подходи и модели за изследване на културните различия			
7.3.	Бариери пред межкултурната комуникация. Межкултурна сензитивност и межкултурна компетентност			
7.4.	Основни параметри на най-популярните съвременни етнорегионални култури			
7.5.	„Балканският синдром“ и българската специфика. Културни акценти в деловото поведение на българина			
Тема 8. Етиката – теоретични аспекти		2	2	
8.1.	Философско-исторически акценти			
8.2.	Термините „етика“ и „морал“. Съвременният смисъл на понятията			
8.3.	Принципни основи на етиката (естествен закон; утилитаризъм; категоричен императив). Проблемът за целесъобразността на моралното поведение			

8.4.	Етосът на науката. Специфика на приложната етика			
Тема 9. Етика в публичната администрация		2	2	
9.1.	Теория за етиката в публичната администрация. Административната етика като специфичен тип професионална етика			
9.2.	Същност и особености на административната етика. Морални норми и етични принципи. Етични стандарти. Етична инфраструктура			
9.3.	Връзка и взаимодействие между етични и правни норми. Неетично, незаконно и неправилно. Морална преценка и морална отговорност			
9.4.	Фактори на влияние върху развитието на административната етика			
Тема 10. Професионални етични кодекси		4	2	
10.1.	Същност и специфика на професионалните етични кодекси			
10.2.	Нормативна рамка. Професионални ценности на административния служител			
10.3.	Етични аспекти на професионализма на служителите в съдебната администрация. Кодекс за етично поведение на българските магистрати и комисии по професионална етика в органите на съдебната власт. Етични кодекси на международните сдружения на магистратите			
10.4.	Кодекс на служителите в държавната администрация в България – цели, обхват, основни принципи и правила. Международни етични кодекси.			
10.5.	Причини за нарушаване на принципите на административната етика. Етични аспекти на противодействието на бюрократизма, конфликта на интереси, корупцията.			
10.6.	Международни стандарти за съдебната етика относно независимостта, безпристрастността и почтеността			
Тема 11. Етика и доверие в публичната сфера		2	2	
11.1.	Доверието като морален ресурс			
11.2.	Доверителните отношения в сферата на административното обслужване. Стратегии в отношението към клиента			
11.3.	„Радиус на доверието“ – влияние на културните различия върху готовността или нежеланието за сътрудничество			
11.4.	Емоционалната атмосфера в деловото общуване. Правила за доброто обслужване на клиента			
11.5.	Връзки с обществеността (PR): професионализъм и етика			
Тема 12. Етика и корупция		2	2	
12.1.	Елементи на корупционния акт. Равнища на ресурсите, ролите и социалните последици			
12.2.	Базисни корупционни техники. Техники обслужващи корупционния обмен. Техники за неутрализиране на нормите, възпрепятстващи корупционните нагласи			
12.3.	Техники за запазване корупцията в тайна. Техники стимулиращи привикването на гражданите с корупцията			
12.4.	Аспекти на сходство между формата на социалния и корупционния обмен			
12.5.	Превенция и борба с корупцията. Предпазване от корупция в съдебната система (административни, управленски и процедурни механизми)			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Тест	2	60
1.2.	Курсова работа	1	60
Общо за семестриален контрол:		3	120
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		4	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Сотирова, Д., Давидков, Цв., Новата административна култура. С., 2005.
2. Паунов, М. Организационна култура. София: Издателски комплекс УНСС, 2015.
3. Кацамунска, П., Павлов, П. Протокол в публичната администрация. София: УИ „Странство“, УНСС, 2011.
4. Петев, Т. Комуникации и етика в публичната администрация. София: Институт за публична администрация и европейска интеграция, 2001.
5. Държавният служител – начин на действие. София: НБУ, 2006.
6. Милков, Л. Общуване, култура, професия. София: Юни Експрес ООД, 2009.
7. Благоева, Б. Записки по етикет и протокол. София, 2016.
8. Панайотов, Д. Организационно поведение (новите парадигми на човешкото развитие). София: НБУ, 2018.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Фукуяма, Фр. Строежът на държавата: Управление и световен ред през XXI век. София: Обсидиан, 2004.
2. Благоева, Б. Комуникации и връзки с обществеността в политическата сфера, Варна: СТЕНО, 2011.
3. Буруджиева, Т., Канева, Л. Политически маркетинг, София: СИЕЛА, 2007.
4. Верхайен, Т. Въведение в публичната администрация в сравнителен европейски контекст. София: ГАЛ-ИКО, 2000.
5. Сотирова, Д. Бизнес етика. София: НБУ, 2009.